

Nr 81.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående ändrad disposition av medel, anvisade till anskaffning av stabiliseringsanordningar för flygplan; given Stockholms slott den 3 februari 1933.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF.

Ivar Vennerström.

Utdrag av protokollet över försvarsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 3 februari 1933.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, statsråden UNDÉN, NOTHIN, SCHLYTER, VENNERSTRÖM, LEO, ENGBERG, EKMAN, SKÖLD.

Departementschefen, statsrådet Vennerström anför:

I anledning av proposition nr 246 till 1928 års riksdag anvisade riksdagen (skrivelse nr 299) för budgetåret 1928/1929 ett extra reservationsanslag av 2,340,000 kronor till bestridande av engångskostnader för anskaffning av flygmateriel m. m. Såsom av nämnda proposition framgår, ingick i nyssnämnda belopp en summa av 240,000 kronor för anskaffande av automatiska stabiliseringsanordningar (auto-slots) för flygplan. För samma ändamål anvisade vidare 1929 års riksdag (skrivelse nr 260) under motsvarande anslag för budgetåret 1929/1930 ett belopp av 100,000 kronor. Genom särskilda brev den 10 augusti 1928 och den 31 december 1929 hava de sålunda an-

Bihang till riksdagens protokoll 1933. 1 saml. Nr 81.

visade medlen, tillhopa 340,000 kronor, ställts till flygstyrelsens förfogande för inköp av tillverkningslicens och tillverkning av auto-slots.

I skrivelse till Kungl. Maj:t den 30 augusti 1932 har flygstyrelsen meddelat, att av de sålunda för stabiliseringsanordningar anvisade medlen dittills endast förbrukats 135,341 kronor 11 öre, varför å anvisningen kvarstode oanvänt ett belopp av 204,658 kronor 89 öre. Beträffande användningen av sistnämnda belopp har flygstyrelsen i nyssnämnda skrivelse anfört i huvudsak följande.

Vid tidpunkten för beräkningen och anvisandet av här ifrågavarande anslagsmedel hade det varit ådagalagt, att flygplanens stabilitet skulle avsevärt förbättras genom införandet av auto-slots. Utvecklingen efter nämnda tidpunkt hade emellertid lett till flygplankonstruktioner med avsevärt förbättrade aerodynamiska egenskaper, varför ett eventuellt inbyggande av auto-slots vid nämnda konstruktioner icke skulle medföra vare sig någon förbättring av de aerodynamiska egenskaperna, ej heller giva större flygsäkerhet. Det kunde till och med inträffa, att vid vissa militära flygplankonstruktioner införandet av auto-slots kunde vara till nackdel. Enär för framtiden kostnaden för dylik anordning — i de fall sådan kunde finnas lämplig — komme att ingå i anskaffningskostnaden för respektive flygplan, vore det belopp, som återstode av de för flygplanens förseende med auto-slots anvisade medlen, disponibelt för andra ändamål.

För nedbringande av flygstyrelsens anslagskrav för budgetåret 1933/1934 hade flygstyrelsen ansett sig böra föreslå, att vissa nödvändiga anskaffningar, vilka ur säkerhetssynpunkt vore ofrånkomliga, skulle bestridas av berörda behållning, och i anledning härav hade krav å anslag för tillgodoseende av dessa behov icke upptagits i flygvapnets skrivelse rörande medelsbehovet för budgetåret 1933/1934.

I anslutning till vad sålunda anförts har flygstyrelsen hemställt, att den förut omförmälda behållningen å 204,658 kronor 89 öre måtte med belopp, som här nedan angivas, få disponeras för anskaffning av följande materiel m. m., nämligen

fallskärmar	kronor	94,000: —
blindflygningsinstrument	»	50,000: —
kontrollapparater för instrument i flygplan	»	30,000: —
bensintank vid Mäsgarns sjöflygplats	»	20,000: —
kortvågsinstallation i två av flygvapnets markradiostationer	»	10.658: 89

Summa kronor 204,658: 89.

Av flygstyrelsens framställning i ärendet framgår, att det belopp av 204,658 kronor 89 öre, som fortfarande kvarstår odisponerat av de för stabiliseringsanordningar för flygplan under extra reservationsanslaget till bestridande av engångskostnader för anskaffning av flygmateriel m. m. anvisade medlen, numera icke är behövt för det ändamål, för vilket dessa medel ursprungligen avsetts. Med hänsyn härtill föreligger icke något hinder för att ifrågavarande belopp nu disponeras för annat ändamål. Det förslag, som flygstyrelsen härutinnan framlagt och som innebär ett användande av beloppet i huvudsak för främjande av det syfte, som avsågs med medelsanvisningen för auto-slotsanordningar, nämligen flygsäkerhetens ökande,

finner jag mig i stort sett kunna biträda. Det torde dock kunna ifrågasättas, om hela det belopp, 94,000 kronor, som av flygstyrelsen avsetts för anskaffning av fallskärmar, lämpligen bör disponeras för sådant ändamål. Även beträffande övriga i flygstyrelsens förslag upptagna poster kunna möjligen vissa mindre jämkningar befinnas vara påkallade. Det synes därför böra få ankomma på Kungl. Maj:t att framdeles lämna närmare föreskrifter angående ifrågavarande medels användning. Emellertid torde riksdagens medgivande böra utverkas att på sätt av mig angivits disponera berörda medel.

Det synes mig icke lämpligt att i vidare mån än vad som nu skett till statsrådsprotokollet redogöra för detta ärende. Riksdagens vederbörande utskott torde därom erhålla upplysningar genom de handlingar, som tillhandahållas utskottet.

Under åberopande av vad sålunda anförts får jag hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att omförmälda, under extra reservationsanslaget till bestridande av engångskostnader för anskaffning av flygmateriel m. m. för budgetåren 1928/1929 och 1929/1930 för anskaffande av stabiliseringsanordningar för flygplan anvisade, icke disponerade medel, 204,658 kronor 89 öre, må, på sätt Kungl. Maj:t skall äga närmare bestämma, tagas i anspråk för vidtagande av anordningar för flygsäkerhetens främjande.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan behagar Hans Maj:t Konungen lämna bifall samt förordnar, att proposition av den lydelse bilaga vid detta protokoll utvisar skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

W. G. O. Montgomery.
